

KNYGOS

Vytautas Michelkevičius
Meninio tyrimo suvesti. Žinojimo kontūrais.
V., 2016
Dailininkė Laura Grigaliūnaitė

Ši monografija – tai vaikščiojimas žinojimo kontūrais mąstant, kad menas tampa tyrimu, ką jis suskūria ir kaip pristato savo procesus ir rezultatus. Taip pat – kaip jis gali išplėsti mokslinio tyrimo sampratą ir metodus. Monografijoje aptariamos meninio tyrimo atsiradimo priežastys, apibrėžimo problema, santykis su menu ir mokslu, metodologijos ir kintančios tyrėjų ir kūrėjų tapatybės. Analizuojami meninio tyrimo pavyzdžiai doktorantūros programose Lietuvos šiuolaikiniame mene (Dainius Liškevičius, Artūras Raila, Indrė Klimaitė, Julijonas Urbonas ir kt.) ir įvairiuose tarp-sritiniuose tyrimuose. Publikuojamos 32 įvairios diagramos ir 29 atvaizdai.

Kūnas: ne laiku ir be vietos. V., 2016
Sudarytojos: Gintautė Žemaitytė, Aušra Trakšelytė, Lina Michelkevičė

Dvigubas *Acta Academiae Artium Vilnensis* tomas, parengtas 2015 m. gegužės 21–22 d. VDA Dailėtyros instituto organizuotos tarptautinės konferencijos pranešimų pagrindu. Mokslininkų straipsniuose ir menininkų tekstuose aptariama kūno statuso (ne)laike ir (ne)erdvėje įvairovė, kviečiama diskutuoti apie realias ir virtualias „partitis“, nagrinėjama, kaip keitėsi kūno vaizdavimas ir interpre-

tavimas mene. Kokia vieta, kokiame laike buvo ir yra skiriama kūrėjo bei suvokėjo kūnui? Kiek, kur ir kada kūnas viešas ar privatus, kaip fiziškas kūnas tampa virtualiu?

Pasaulietinių pastatų sienų tapyba: aktualios restauravimo teorijos, metodikos ir problemos. V., 2016
Sudarytoja Dalia Klajumienė
Dailininkė Edita Namajūnienė

Naujas *Acta Academiae Artium Vilnensis* tomas, kuriame publikuojami straipsniai, parengti 2015 m. gegužės 14–15 d. VDA Paminklotvarkos katedros surengtoje to paties pavadinimo tarptautinėje mokslinėje konferencijoje-seminare skaitytu pranešimų pagrindu.

Adomas Butrimas
Biržulis. Medžiotojai, žvejai ir senieji žemdirbiai X–II tūkstantmetyje pr. Kr. II Gintaras.
V., 2016
Dailininkės Rasa Janulevičiūtė, Aušra Lissauskienė

Studija paremta 1978–1993 m. vykusiais sistemingais akmens ir žalvario amžių paminklų lauko tyrimais senajame poledyniniame Biržulio-Lūksto ežeryne. Čia pavyko aptinkti apie 60 vėlyvojo paleolito, mezolito, neolito ir žalvario amžiaus gyvenviečių, kapynų, aukojimo vietų, kurių nemaža dalis – 22 paminklai – iširti ištiesai, o likusieji – žvalgyti. Surinkta keliolika tūkstančių keramikos, titnago, kaulo, rago, akmens, medžio ir gintaro dirbinių. Iš pastarųjų formų įvairovės, ornamentikos, jos kūrimo technologijos ir naudotos medžiagos galima manyti, kad čia būta gintaro gavybos ir apdailos centro. Šių dirbinių analizei ir skirta ši knyga.

LIETUVIŲ DAILININKAI

Tekstilininkas, profesorius Vladas Daujotas (1921–2009)
Plinkščių dvare, 1996. V. Jankausko nuotr.

Trumpai

• VDA Urbanistikos, architektūros ir dizaino instituto (UADI) darbuotojai laimėjo II vietą konkurse „Skvero tarp Bokštų ir Puodžių gatvių Klaipėdoje su Vydūno paminklu atviras konkursas“ • VDA skulptūros programos studentė O. Juciūtė tapo parodos „Seklus, greitas ir dar neįvardintas. JCDecaux premija“ laureate. Studentės meninis darbas „Puota“ sulaukė didžiausio tarptautinės komisijos įvertinimo. Menininkė laimėjo „JCDecaux“ įsteigtą premiją ir galimybę savo darbus eksponuoti lauko reklamos erdvėse Vilniuje • Už kalėdinę vakaronę papuošusią įspūdingą floristinę kompoziciją „Vilniaus Gotika. Raudonojo gaidžio metus pasitinkant“, kurią Vilniaus dailės akademijai padovanojo Karaliaus Mindaugo profesinis centras, pirmiausia reikia dėkoti jo direktorei dr. Laimutei Anužienei. Kompoziciją kūrė Karaliaus Mindaugo profesinio centro floristikos programos dėstytojos, Lietuvos ir tarptautinių floristikos konkursų laureatės Evelina Grėbliauskė, Erika Pratapienė kartu su savo mokinėmis. 10 m ilgio kompozicijoje buvo panaudoti ileksai, orchidėjos, anturiai, raganės, runnulai, burgundiškos kalijos, gvazdikai, dekoratyvinė pušis, koralai, aštuoniai, strelicijos ir daug meilės, išmonės ir kūrybiškumo •

BEŽDŽIONĖS METAI

SLAPTO BALSAVIMO BIULETENIS

Vilniaus dailės akademijos senato posėdis
2016 m. lapkričio 16 d. Nr. 5-2016-6

Dėl profesoriaus vardo patikrinimo dr. Giedrės Jankauskaitės

Privatus	Neprivatus
☒	☐

Balsavimas laisvai skelbta patalpoje tiesiai +

Meniškaip apipavidalintas slapto balsavimo biuletenis, kuris buvo pripažintas negaliojančiu

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.11/12 (263/264) 2016 GRUODIS

KALĖDINĘ VAKARONĘ PRISIMINUS

Prie Akademijos nutūpęs A. Ališankos „Gaidys“

Ansamblis Symphens

Rektorius dėkojo rėmėjams

Stalas buvo įspūdingas

Visi gėrėjosi floristine kompozicija „Vilniaus gotika“

V. Jankausko nuotr.

KŪRYBINGŲ IR LAIMINGŲ 2017-ŪJŲ!

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Gruodis

- 1 d. „Titanike“ atidaroma Linos Jonikės paroda „Paslaptys“
2–15 d. Vyksta žiemos sesija „Keramika – menas ir edukacija“
5 d. Malūnų g. 3 pristatoma doc. dr. Vytauto Michelkevičiaus monografija „Meninio tyrimo suvesti. Žinojimo kontūrais“
7 d. Galerijoje „ARgenTum“ atidaroma autorinės juvelyrikos paroda „Esu“
7 d. Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerijoje atidaroma paroda „Angelai“ (dalyviai: Eglė Ganda Bogdaničienė, Jurga Barilaitė, Eglė Ridikaitė, Jelenas Škulienė, Paulius Lizdenis, Dalia Juodakytė, Ingra Miler, Justina Gražytė)

L. Jonikės parodos atidarymas

L. Giedrimo parodos fragmentai

M. Grotovo paroda „Medus ir žasys“

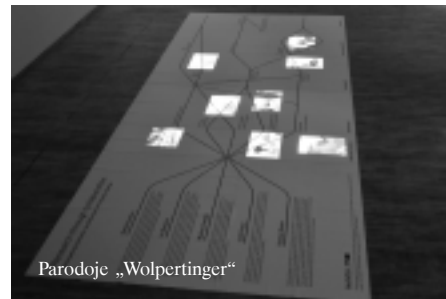
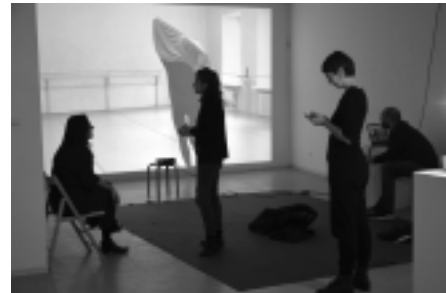

E. Ridikaitės parodos tęsinys

- 9 d. Kalėdinis blusturgis Naujuosiuose rūmuose
9 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Jelenos Škulienės paroda „Simply complicated“
9 d. VDA Telšių galerijoje atidaroma juvelyrės Eglės Čėjuskaitės-Gintalės paroda „Balsā i daiktā (Balsai ir daiktai)“
15 d. Menotyros daktaro disertaciją gina Ūla Tornau
16 d. Manotyros daktaro disertaciją gina Jurgita Pačkauskienė
19 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Lino Giedrimo medžio raizinių ir pastelių paroda „Tyla šviesoje“
20 d. Pasirašoma VDA ir Vilniaus Tuskulėnų gimnazijos bendradarbiavimo sutartis
20 d. „Knygų kalėdoms“ skirta vakaronė VDA bibliotekoje
20 d. Kino seminarų ciklo susitikimas su dr. Nerijumi Mileriumi
21 d. Kalėdinis vakaras Gotikinėje salėje. Brigitos Jurkonytės vadovaujamas ansamblis „Symphens“ Akademijos bendruomenei dovanoja simfoninės muzikos koncertą „Kalėdos su Symphens“
21 d. „Titanike“ atidaroma Eglės Ridikaitės tapybos paroda „Atėjai, pamatei, išėjai: kultūringos grindys“

Parodoje „Atėjai, pamatei, išėjai: kultūringos grindys“

Parodoje „Wolpertinger“

22 d. Parodų erdvėje „5 malūnai“ atidaroma VDA studentų paroda „Placebo“
22 d. Architektūros katedroje paskaitą skaito VDA absolventė, 15-tos Architektūros bienalės Venecijoje „Baltic Pavilion“ (Estija, Latvija, Lietuva)

VDA Dailėtyros instituto architektūros ir dizaino tyrimų skyriaus mokslo darbuotoja, Kultūros vadybos ir kultūros politikos katedros dėstytoja dr. Gintautė Žemaitytė pradėjo citi kultūros viceministrės pareigas. Ji kuruos vizualinius menus, valstybės politiką bibliotekų, muziejų bei regionų klausimais

kuratorė ir komisarė Ona Lozuraitytė
27 d. Galerijoje „Artifex“ atidaromas Eglės Ridikaitės parodos tęsinys
Panemunės pilyje veikia VDA Keramikos katedros studentų darbų paroda

NAUJOS MENOTYROS DAKTARĖS / NAUJOS MENOTYROS DAKTARĖS

Ūla Tornau

Menotyryninkė ir šiuolaikinio meno parodų kuratorė. Gimė 1979 m. Vilniuje. 2000 m. baigė dailėtyros bakalauro studijas Vilniaus dailės akademijoje. 2002 m. baigė Vidurio ir Rytų Europos istorijos magistro studijas Vidurio Europos universitete (CEU) Budapešte. 2007 m. baigė Miesto istorijos tyrimo magistro studijas Utrechto universitete, Olandijoje. Nuo 2002 m. dirba Šiuolaikinio meno centre Vilniuje. Daktaro disertacijos tema „Oficialieji ir kasdieniniai sovietinio Vilniaus erdvės naratyvai: Lukiškių mokslo kvartalas“.

Jurgita Pačkauskienė

Gimė 1973 m. Vilniuje. 1992–1998 m. studijavo VDA Monumentaliosios tapybos katedroje. Įgijo menų magistro laipsnį. 2000–2004 m. studijavo Stasio Šalkauskio kolegijoje Kaune. Įgijo katalikų religijos mokytojos kvalifikaciją. 2008–2015 m. studijavo Vilniaus dailės akademijos doktorantūroje. 2011 09 26–2011 10 26 buvo dalinėse studijose Latvijos dailės akademijoje, 2012 11 05–2013 01 04 – dalinėse studijose Varšuvos dailių menų akademijoje. Daktaro disertacijos tema „Metaliniai antkapiniai kryžiai: reiškinys–dirbiny–paminklas“.

Wolpertinger!

Tris mėnesius Lietuvoje dirbo penki tekstilės dizaino ir architektūros tyrėjai, dalyvaujantys *ArcInTexETN* tarptautinės doktorantūros projekte. *ArcInTexETN* – tai 6 universitetų ir 3 komercinių įmonių konsorciumas. Projekto koordinatorius – Borås universitetas (Švedija). Jame dalyvauja: VDA, Berlyno meno universitetas, Londono Karališkasis menų koledžas, Eindhoveno technologijų universitetas (Olandija), Heriot-Watt universitetas (Jungtinė Karalystė). Projektas, kuriame dirbo 15 doktorantų, tikslas – susieti tekstilės, architektūros ir interaktyvaus dizaino tyrimus, siekiant iširti naujas tvaresnį gyvenimo būdų formas. Doktorantai buvo suskirstyti į tris grupes, vykdančias tyrimus trijuose lygmenyse: kūno, interjero ir architektūros. Lapkričio 28–gruodžio 2 d. galerijoje „Akademija“ veikė architektūros tyrėjų grupės veiklą reprezentuojanti paroda, kuriai apibūdinti pasitelktas mitologinio hibridinio gyvūno, vadinamo „Wolpertinger“ įvaizdis. Jis įkūnija idėją apie tai, kad iš pačių skirtingiausių sudedamųjų dalių sudaryta visuma gali funkcionuoti kaip vienas organizmas. Dirbant Lietuvoje sukurtas bendradarbiavimo metodas išsaugo heterogenišką kiekvieno iš dalyvių atliekamų tyrimų pobūdį ir tuo pačiu pabrėžia jų tarpusavio sąsajas. Kaip pagrindinis grupinio darbo metodologinis įrankis pasitelktos kūrybinės dirbtuvės. Tai padėjo praplėsti asmeninių tyrimų ribas, susieti juos su kitų grupės narių tyrinėjamomis sritimis, pastebėti jų tarpusavio poveikį ir grįžtamuosius ryšius. Doktorantai išbandė įvairius kūrybinės praktikos būdus ir priemones (artefaktus, tekstus, video, kvapus, šiluminius vaizdus), susiejo vykdomus eksperimentus su vietos kontekstu, pasitelkė vietinius išteklius (pušų ir beržų medieną, smėlį, bičių vašką, vilną). Svarbiausiu parodos elementu tapo trimatis žemėlapis, parodantis ryšius tarp autorių ir jų atliekamų tyrimų. Tai heterogeninis tinklas, atskleidžiantis tyrimų įvairovę, perteikiantis darbo procesų netolygumą ir persipynimus, kartu parodantis požiūrių įvairovę į visų bendrą tyrinjamą temą – naujas tvarus gyvenimo būdo formas. *Mūsų inf.*

VDA Dailėtyros institutas kviečia skaityti pranešimus tarpdisciplininėje mokslinėje konferencijoje

Sodai: tradicijos, įvaizdžiai, simboliai Lietuvos kultūroje
2017 m. gegužės 11–12 d.

Konferencijoje siekiama aktualizuoti sodą kaip savitą kultūros fenomeną – gamtos ir žmogaus kūrinių, aptarti jo istorines ir dabartines raiškos formas, simboliką. Šia tema siekiama atkreipti dėmesį į istorinį sodų ir parkų paveldą Lietuvoje, jų tyrimo ir išsaugojimo problemas, taip pat – su tema susijusius aktualius šiuolaikinės kultūros reiškinius. Kita vertus, tikimasi ir platesnių sodo įvaizdžių ir simbolikos interpretacijų, paliečiant filosofinius ir religinius sodų tematikos aspektus.

Konferencijoje nagrinėtinos temos, objektai, orientacinės tyrimų kryptys:

I. Sodo sampratos, apibrėžtys, funkcijos kultūroje:

1. Sodas kaip gyvenamoji aplinka: sociokultūriniai ir kiti aspektai, sodų santykis su architektūra ir urbanistika, sodas ir parkas kaip reprezentacinė, kūrybinė, įkvėpimo erdvė.
2. Sodo sakralinis matmuo, sodo filosofija.
3. Sodas kaip pasaulėvaizdžio metafora ir epochos veidrodis.
4. Sodo idėjos sklaida, visuomeninis aktualumas.

II. Sodų istorija: lokaliniai atvejai, regioniniai kontekstai, pasaulinės tendencijos ir jų įtakos:

1. Sodų meno teorija ir praktika, sodų ir parkų kūrėjai; sodų stiliai, mados ir individualumas.
2. Sodai, jų sampratos, tipai, formos elito ir liaudies kultūroje (dvarų, vienuolynų, miestų, kaimų sodai ir želdiniai).
3. Sodininkystė kultūrinio elito gyvenime.
4. Kintantys ir nykstantys sodai: prarastos vertės, besikeičiančios suvoktys.

III. Gamta ir sodų paveldas:

1. Gamta kaip sodo pagrindas ir estetikos objektas; kultūros ir stichijos santykis soduose.
2. Augalijos kultūrinės vertės, reikšmės ir prasmės.
3. Sodas kraštovaizdyje ir kraštovaizdis kaip sodas.
4. Sodų paveldo esmė, būklė, tvarkymas, atgaivinimo problemos, tendencijos ir perspektyvos.

IV. Sodo vaizdiniai ir atspindžiai mene:

1. Sodų ir parkų tema mene; sodo motyvas tapyboje, scenoje, literatūroje ir kitokioje kūryboje.
2. Su sodų tema siejamų ornamentų kilmė, simbolika ir panaudojimas sakralinėje ir pasaulietinėje dailėje.
3. Sodo vaizdinys, jo raiška šiuolaikiniame mene.

Pranešimus siūlyti kviečiame kraštovaizdžio architektūros, dailės, kultūros ir literatūros istorikus, meno tyrėjus ir kūrėjus, filosofus, botanikus ir visus, besidominčius konferencijos tematika. Pranešimo trukmė – 20 min. Pranešimų pagrindu parengtus straipsnius planuojama skelbti specialiaame *Acta Academia Artium Vilnensis* numeryje.

Kontaktiniai asmenys: VDA Dailėtyros instituto vyriaus. mokslo darbuotoja dr. (hp) Rūta Janonienė, VDA menotyros doktorantas Dainius Labeckis

Temų formuluotes ir trumpas tezes iki 2015 m. vasario 15 d. prašome siųsti el. paštu ruta.janoniene@gmail.com arba dainius_abc@yahoo.com

NAUJAS MENO DAKTARAS

Algirdas Gataveckas

Menininkas, pedagogas ir profesionalus breiko šokėjas. Gimė 1985 m. Alytuje. 2010 m. baigė freskos-mozaikos magistro studijas Vilniaus dailės akademijoje. 2009 m. renginyje „Alytaus metų apdovanojimai“ buvo apdovanotas „Kūrybiškiausios sielos“ nominacija. 2012 m. meno mugėje „Art Vilnius 12“ už projektą „Poveikis“ buvo įvertintas geriausio Lietuvos jaunojo menininko titulu. 2013 m. Alytuje išrinktas „Metų žmogumi“ ir apdovanotas auksine plunksna. Šis apdovanojimas skirtas už Alytaus vardo garbinimą respublikinėse šiuolaikinio meno parodose, tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektuose, už šiuolaikinio meno populiarinimą bei Alytaus vaikų globos namų auklėtinį kūrybiškumo palaikymą.